5. Sınıf

TANE TANE

SOSYAL BİLGİLER

DEFTER TADINDA BOL ALIŞTIRMALI ETKİNLİKLİ YENİ NESİL SORU BANKASI

DEFTER TADINDA

BECERİ TEMELLİ

ALIŞTIRMA ETKİNLİK

ŞİMDİ ÖĞRENME ZAMANI

ÖĞRETEN SORULAR

AKILLI TAHTA VE MOBİL UYUMLU

Ahmet Kartal
Mustafa Petek

ALTIN NOKTA
NARTEST

SOSYAL BİLGİLERİ TANE TANE ÖĞRENECEKSİNİZ

Copyright©NARTEST
ISBN 978-625-7865-07-4

KAYNAK KİTAPLAR
5. SINIF TANE TANE SOSYAL BİLGİLER

Bu kitabın her hakkı saklıdır.
Tüm hakları NARTEST YAYINEVİ'ne aittir.
Kısmen de olsa alıntı yapılamaz. Metinler, kitabı yayımlayan kurumun önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılamaz, yayımlanamaz. Kitapta yer alan oyun, bulmaca, soru, metin ve resimlerin sorumluluğu yazarına/yazarlarına aittir.

Genel Yayın Yönetmeni
Halil İ. AKÇETİN

Yayın Editörü
Leyla GÜNDOĞDU

Dizgi & Kapak
Altın Nokta Grafik

Yayın - Dağıtım
Altın Nokta Basım Yayın Dağıtım
3/18 Sokak No: 2/N BUCA - İZMİR
+90 232 502 52 94 / +90 507 470 24 98

www.nartest.com.tr - www.altinnokta.com.tr
www.nokta2000.com - www.kitapana.com.tr
www.bilimselkitaplar.net

nartest@nartest.com.tr - altinnokta@altinnokta.com.tr
nokta@nokta2000.com - kitapana@kitapana.com.tr
destek@bilimselkitaplar.net

Basım
Birleşik Matbaacılık
Buca OSB Mah. 3/20 Sk. No:17 K:-3 Buca / İZMİR
Tel: 0 232 433 68 66 Sertifika No: 14892

Eylül – 2020
1. Basım

ÖN SÖZ

Değerli meslektaşlarımız ve sevgili öğrenciler,

Tane Tane Öğreniyorum

Kitabımız, Sosyal Bilgiler dersini daha eğlenceli ve öğrenilebilir bir hale getirmek için Milli Eğitim Bakanlığı'nın yayımlamış olduğu kazanımlara uygun olarak büyük bir emek sonucunda hazırlanmıştır. Bu kapsamda kitabımızda, konunun öğrenciler tarafından daha iyi öğrenilmesini sağlamak için kazanımlara uygun olarak hazırlanmış öğreten sorular, MEB ders kitaplarına paralel olarak hazırlanmış tane tane kazanım testleri ve ünite değerlendirme testleri bulunmaktadır. Ayrıca kitabımız, MEB tarafından yayımlanan Beceri Temelli Sorulara uygun olarak hazırladığımız yeni nesil sorular içermektedir.

"Tane Tane Öğreniyorum" adını verdiğimiz kitabımızda konuların öğrencilerimiz tarafından tane tane öğrenilmesini, öğrencilerimizin okuduğunu anlama, yorum yapabilme becerilerinin yanında analiz, sentez ve muhakeme yeteneklerinin gelişmesini amaçlamaktayız. Yeni sınav sistemi ezberci anlayıştan uzak, verilen bilgilerin doğru yorumlanması mantığına dayandığından bu kitabımızda daha çok yorum sorularına yer vermiş bulunmaktayız.

Kitabımız şu bölümlerden oluşmaktadır:

Öğreten Sorular Bölümü: Kazanımlara %100 uyumlu olarak hazırladığımız öğreten sorular ile öğrencilerimiz konuyu daha iyi kavrayacak, kazanımın bir sonraki aşaması olan çoktan seçmeli sorular bölümüne geçmeden önce konu ile ilgili var olan bilgilerini pekiştirecektir.

Tane Tane Öğren Bölümü: MEB tarafından yayımlanan kazanımların öğrencilerimizde kalıcı hale getirilmesi için hazırlanmış olan bu bölümde konunun pekiştirilmesi amaçlanmıştır. Kolaydan zora doğru sıralanan sorulardan oluşan bu bölümün öğretmenlerimiz tarafından öğrencilerimize ödev olarak verilip konunun pekiştirilmesi için kullanılabileceği düşünülmüştür.

Ünite Değerlendirme Testi Bölümü: Üniteye bağlı olan bütün konuları kapsayacak şekilde hazırlanmış olan bu bölüm ünitenin genel olarak değerlendirilmesi amacına uygun olarak kullanılabilecek testlerden oluşmaktadır. Öğretmenlerimiz, bu bölümde yer alan testlerdeki genel duruma bakarak öğrencilerinin konuyu öğrenme düzeylerini belirleyebilir ve gereken müdahaleleri zaman kaybetmeden yapabilirler.

Beceri Temelli Sorular Bölümü: Sözel mantık ve muhakeme, yorumlama, çıkarımda bulunma, tablo yorumlama, grafik okuma ve yorumlama, harita okuma ve yorumlama yeteneğini ön plana çıkaran soruların olduğu bölüm MEB tarafından yayımlanan beceri temelli sorular örnek alınarak hazırlanmıştır.

Sevgili öğrencilerimiz, sınavda başarılı olmak akılcı, planlı ve verimli çalışmaktan geçmektedir. Bunun yanında sınava hazırlanırken kullanacağınız kaynaklar da çok önemli bir noktadır. Sınava hazırlanma konusunda en doğru tercihi yaparak aldığınız bu kitap Sosyal Bilgiler dersi açısından hedeflediğiniz başarıya ulaşmanızı sağlayacaktır.

Çok titiz bir çalışmanın ürünü olan kitabımızın tüm meslektaşlarımıza ve öğrencilerimize faydalı olması temenni ederiz.

Sosyal Bilgiler Yazarları

IMARTEST

İÇİNDEKİLER

1. Ünite: Birey ve Toplum

Sosyal Bilgiler Dersinden Öğrendiklerimiz

Öğreten Sorular 9

Tane Tane Test 1 11

Olaylar ve Sonuçları

Öğreten Sorular 13

Tane Tane Test 1 15

Haklarımız ve Sorumluluklarımız

Öğreten Sorular 17

Tane Tane Test 1 19

Çocuk Hakları

Öğreten Sorular 21

Tane Tane Test 1 23

Ünite Değerlendirme Testi 1 25

Ünite Değerlendirme Testi 2 27

Beceri Temelli Sorular 1 29

Beceri Temelli Sorular 2 31

2. Ünite: Kültür ve Miras

Uygarlıkları Öğreniyorum

Öğreten Sorular 35

Tane Tane Test 1 39

Tane Tane Test 2 41

Çevremizdeki Güzellikler

Öğreten Sorular 43

Tane Tane Test 1 45

Kültürel Zenginliğimiz

Öğreten Sorular 47

Tane Tane Test 1 49

Kültürümüzü Tanıyalım-Geçmişten Günümüze Kültürümüz

Öğreten Sorular 51

Tane Tane Test 1 55

Ünite Değerlendirme Testi 1 57

Ünite Değerlendirme Testi 2 59

Beceri Temelli Sorular 1 61

Beceri Temelli Sorular 2 63

3. Ünite: İnsanlar, Yerler ve Çevreler

Yeryüzü Şekilleri

Öğreten Sorular 67

Tane Tane Test 1 71

Tane Tane Test 2 73

İklimin İnsan Faaliyetlerine Etkisi

Öğreten Sorular 75

Tane Tane Test 1 77

Tane Tane Test 2 79

Nüfus ve Yerleşme

Öğreten Sorular 81

Tane Tane Test 1 85

Tane Tane Test 2 87

Afetler ve Çevre Sorunları

Öğreten Sorular 89

Tane Tane Test 1 93

Tane Tane Test 2 95

Doğal Afetlerin Yaşamımıza Etkileri

Öğreten Sorular 97

Tane Tane Test 1 99

Ünite Değerlendirme Testi 1 101

Ünite Değerlendirme Testi 2 103

Beceri Temelli Sorular 1 105

Beceri Temelli Sorular 2 107

4. Ünite: Bilim, Teknoloji ve Toplum

Teknoloji ve Toplum

Öğreten Sorular 111

Tane Tane Test 1 113

Doğru ve Güvenilir Bilgi - Sanal Ortamda Güvenlik

Öğreten Sorular 115

Tane Tane Test 1 117

Tane Tane Test 2 119

Bilim İnsanlarının Ortak Özellikleri

Öğreten Sorular 121

Tane Tane Test 1 123

Bilimsel Etik

Öğreten Sorular 125

Tane Tane Test 1 127

Ünite Değerlendirme Testi 1 129
Ünite Değerlendirme Testi 2 131
Beceri Temelli Sorular 1 133
Beceri Temelli Sorular 2 135

5. Ünite: Üretim, Dağıtım, Tüketim

Çevremizdeki Ekonomik Faaliyetler
Öğreten Sorular 139
Tane Tane Test 1 141
Ekonomik Faaliyetler Meslekleri Etkiler
Öğreten Sorular 143
Tane Tane Test 1 145
Ekonomi ve Sosyal Hayat
Öğreten Sorular 147
Tane Tane Test 1 149
Üretim, Dağıtım ve Tüketim Ağı
Öğreten Sorular 151
Tane Tane Test 1 153
Yeni Fikirler Geliştirelim
Öğreten Sorular 155
Tane Tane Test 1 157
Bilinçli Tüketici
Öğreten Sorular 159
Tane Tane Test 1 161
Ünite Değerlendirme Testi 1 163
Beceri Temelli Sorular 1 165
Beceri Temelli Sorular 2 167

6. Ünite: Etkin Vatadaşlık

Halka Hizmet Veren Kuruluşlar
Öğreten Sorular 171
Tane Tane Test 1 173
Tane Tane Test 2 175
Yaşadığım Yerin Yönetimi
Öğreten Sorular 177
Tane Tane Test 1 179
Tane Tane Test 2 181
Temel Haklarımı Öğreniyorum
Öğreten Sorular 183
Tane Tane Test 1 185
Bayrağımız ve İstiklal Marşı
Öğreten Sorular 187
Tane Tane Test 1 189
Ünite Değerlendirme Testi 1 191
Beceri Temelli Sorular 1 193
Beceri Temelli Sorular 2 195

7. Ünite: Küresel Bağlantılar

Yaşadığım Yerin Ülke Ekonomisine Katkısı
Öğreten Sorular 199
Tane Tane Test 1 201
Ekonomik İlişkilerde Teknoloji
Öğreten Sorular 203
Tane Tane Test 1 205
Turizm ve Uluslararası İlişkiler
Öğreten Sorular 207
Tane Tane Test 1 209
Ortak Mirasımız
Öğreten Sorular 211
Tane Tane Test 1 213
Ünite Değerlendirme Testi 1 215
Beceri Temelli Sorular 1 217
Beceri Temelli Sorular 2 219

Tane Tane Test Cevap Anahtarı 221

MARTEST

BİREY VE TOPLUM

Sosyal Bilgiler Dersinden Öğrendiklerimiz

Öğreten Sorular
Tane Tane Test 1

Olay ve Sonuçlar

Öğreten Sorular
Tane Tane Test 1

Haklarımız ve Sorumluluklarımız

Öğreten Sorular
Tane Tane Test 1

Çocuk Hakları

Öğreten Sorular
Tane Tane Test 1

Ünite Değerlendirme Testi 1
Ünite Değerlendirme Testi 2
Beceri Temelli Sorular 1
Beceri Temelli Sorular 2

1. Ünite

Kazanımlar

Sosyal Bilgiler Dersinden Öğrendiklerimiz

- Sosyal Bilgiler dersinin, Türkiye Cumhuriyeti'nin etkin bir vatandaşı olarak kendi gelişimimize katkısını fark ederiz.

Olaylar ve Sonuçları

- Yakın çevremizdeki yaşanan bir örnekten yola çıkarak bir olayın çok boyutluluğunu açıklarız.

Haklarımız ve Sorumluluklarımız

- Sahip olduğumuz hakların farkında olan bir birey olarak katıldığımız gruplarda aldığımız rollerin gerektirdiği görev ve sorumluluklara uygun davranırız.

Çocuk Hakları

- Çocuk olarak haklarımızdan yararlanmaya ve bu hakların ihlal edildiği durumlara örnekler veririz.

Sosyal Bilgiler Dersinden Öğrendiklerimiz

Sosyal Bilgiler dersinin, Türkiye Cumhuriyeti'nin etkin bir vatandaşı olarak kendi gelişimimize katkısını fark ederiz.

Öğreten Sorular

1 Sosyal Bilgiler dersini öğrenmenin faydaları ile ilgili olarak kullanılan ifadelerin doğru olanlarını "✔" yanlış olanlarını "✘" ile bilginin altındaki kutucuklara işaretleyiniz.

Sosyal Bilgiler Öğrenmenin Faydaları Nelerdir?

- Kişinin hak, sorumluluklarının neler olduğunu öğretir. ☐
- Sadece kendi yaşadığımız ülkeyi ve çevremizi tanımamızı sağlar. ☐
- Geçmişimizi, tarihimizi, kültürümüzü kavratır. ☐
- Atatürk ilke ve inkılaplarının önemini anlamaya yardımcı olur. ☐
- Kişi haklarının sınırsız olduğunu öğrenmemizi sağlar. ☐
- Demokratik yaşam kurallarının neler olduğunu öğretir. ☐
- Kişinin toplum içinde birden fazla rolü olamayacağını öğretir. ☐
- Bireylerin vatan, millet ve bayrak sevgisi oluşturmalarını sağlar. ☐

2 Aşağıda verilen yargıların doğru olanlarını "✔" ve yanlış olanlarını "✘" ile işaretleyiniz.

☐ **1.** Sosyal Bilgiler dersi sayesinde atalarımızın kurduğu devletleri, bu devletlerin dünya kültür ve uygarlığı üzerindeki etkilerini, nesilden nesile aktarılan günümüze ulaşan gelenek ve göreneklerimizi öğreniriz.

☐ **2.** Sosyal Bilgiler, sadece bizim yaşadığımız çevreyi ve yurdumuzun özelliklerini tanımamıza yardımcı olur.

☐ **3.** Sosyal bilgiler dersi yasalara uyma, hoşgörülü olma, sorumluluklarını bilme gibi kazanımların edinilmesi için çalışır.

☐ **4.** Sosyal Bilgiler dersinin amacını kavramış olan bir kişi; bireylerin farklılıklarını hoşgörü ile karşılaması gerektiğini bilir.

☐ **5.** Etkin vatandaş; ülke yönetimine katılan, sorumluluklarının farkında olan ve karşılaştığı sorunlara hukuki açıdan çözümler bulmaya çalışan kişidir.

3 Verdikleri bilgilere bakılarak öğrenci adları ile çalışmalarının ilgili olduğu sosyal bilim dalını eşleştiriniz.

1

Öğretmenim bana yeryüzü şekillerinin neler olduğu ve bu şekillerin nasıl oluştuğu konusunu araştırma ödevi olarak verdi.

Kerem

2

TBMM'nin açılışı ve Kurtuluş Savaşı yılları ile ilgili araştırma konum hakkında bilgiler toplamak için kütüphaneye gidiyorum.

Asya

3

Babam, ödev konumu araştırmam için tarihi eser bulmak için kazı çalışmaların yapıldığı alanlara götürecek.

Ahmet

4

Tarihte ilk yazılı kanunları yapan uygarlık hakkında bilgi toplamam gerekiyor.

Bilgen

5

Hititliler ile Mısırlılar arasında yapılan ve tarihin ilk yazılı anlaşması olan Kadeş Barış Antlaşması'nı inceleme görevi bana verildi.

Güler

6

Tarihte kullanılan ilk paranın hangi uygarlığa ait olduğunu araştıracağım.

İbrahim

7

İnsanların toplum içindeki karşılıklı ilişkilerinde belirleyici olan unsurların neler olduğu konusunda araştırma yapacağım.

Alperen

8

Eski çağda yaşamış filozofların hayatlarını araştırmam gerekiyor.

Yağmur

Tarih | Felsefe | Diplomasi | Arkeoloji

Sosyoloji | Nümizmatik | Hukuk | Coğrafya

1. Sosyal bilgiler dersi, öğrencileri çevre, topluma ve insanlığa karşı sorumlu birer vatandaş olarak yetiştirme, vatandaşlık konularıyla doğrudan ilgili bilgi, beceri ve tutumları kazandırma olan bir derstir.

Buna göre Sosyal Bilgiler dersini öğrenen bir bireyin;

I. İnsanların farklılıklarına hoşgörülü olarak yaklaşma

II. Türk tarihinin ayrıntılarını öğrenme

III. Sadece kendi yaşadığı çevredeki gelişmelerin farkında olma

IV. Milli değerleri korumayı amaç edinme

kazanımlarından hangilerini edindiği söylenebilir?

A) I, II ve III
B) I ve III
C) I, II ve IV
D) I, II, III ve IV

2.

> Buralar Osmanlı'nın izleri ile dolu. Bu izlerden biri de Mostar Köprüsü. Osmanlı mirasının zirve noktasında olduğunda bir dönemde inşa edilmiş olan köprü sadece Neretva Nehri'nin iki yakasının birleştirmiyor, geçmişten geleceğe kurulan bir köprü vazifesi de görüyor.

Yukarıda bahsedilenler Sosyal Bilgiler dersinin hangi seçenekteki kazanımı ile ilgilidir?

A) Kültürümüzün tarihimizin öğrenilmesini, ulusal bilincimizin geliştirilmesini, kültürel mirasın korunması konusunda da duyarlı olmamızı sağlarız.

B) İnsana saygılı olmanın toplumsal ilişkilerdeki önemini fark ederiz.

C) Doğru karar vermek, sorunları çözerken kendimizi karşımızdaki kişilerin yerine koymak gibi yaşamımıza yön veren değer ve beceriler kazanırız.

D) İnsan hakları, ulusal egemenlik ve demokrasi gibi kavramlarla tanışırız.

3.

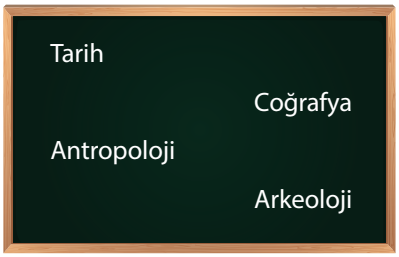

Sosyal Bilgiler dersi sayesinde bireyler;

✔ Geçmişte ülkemizde kurulmuş medeniyetler hakkında bilgi sahibi olabilmekte,

✔ Ülkemizde yaşanan iklim tipleri ve bitki örtülerinin neler olduğu öğrenebilmekte,

✔ Eski çağlardan kalan eserleri ortaya çıkarmak için yapılan kazılarla geçmiş hakkında bilgi sahibi olabilmektedir.

Yukarıdaki bilgilerde Sosyal Bilgiler dersini hangi bilim dalı ile olan ilişkisinden söz edilmemiştir?

A) Tarih
B) Coğrafya
C) Antropoloji
D) Arkeoloji

4. Haklarını ve sorumluluklarını bilen ve bunlara göre hareket eden kişilere etkin vatandaş denir. Etkin vatandaşlar;

➤ Seçim zamanı geldiğinde oy kullanır.

➤ Vergisini düzenli olarak öder ve askerlik görevini yerine getirir.

➤ Haklarını bilir ve bu haklarını gerektiğinde kullanır.

Buna göre etkin bir vatandaş hakkında;

I. Ülke yönetimine katkı sağlar.

II. Bağlı olduğu devlete karşı sorumlulukları vardır.

III. Ekonomik ve siyasi yükümlülükleri bulunur.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

NARTEST

5. Sosyal Bilgiler eğitimi alan bir öğrenci bazı kazanımları öğrenir.

Sosyal bilgiler dersinin kazanımlarını edinmiş bir birey için:

I. Ülkesini tanır.

II. Farklılıklara saygı gösterir.

III. İnsan vücudunun bölümlerini öğrenir. .

ifadelerinden hangileri söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) II ve III D) I,II ve III

6.

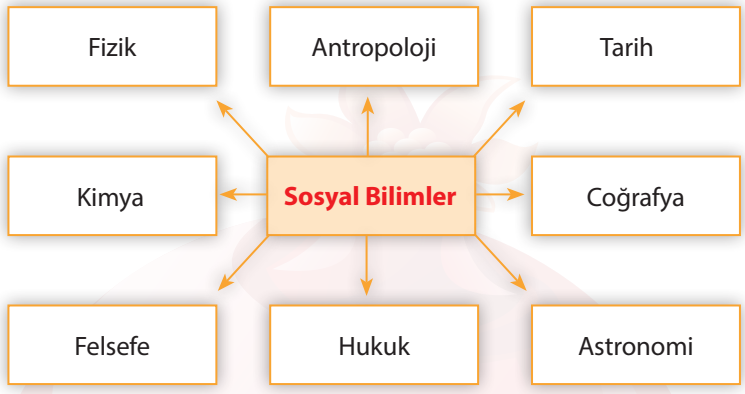

Sosyal Bilimler ile ilgili hazırlanmış olan yukarıdaki tablodan hangi bilim dallarının adlarının çıkarılması gerekmektedir?

A) Felsefe - Antropoloji - Astronomi B) Kimya - Astronomi - Fizik

C) Hukuk - Coğrafya – Tarih D) Antropoloji - Tarih - Hukuk

7.

Yukarıda verilenlere bakılarak vatandaşlık sorumluluklarımızın;

I. Siyasi

II. Hukuki

III. Güvenlik

IV. Ekonomik

alanlarından hangileri ile ilgili olduğu söylenebilir?

A) I, II ve III B) I, II ve IV C) II, III ve IV D) I, II, III ve IV

Olaylar ve Sonuçları

Yakın çevremizde yaşanan bir örnekten yola çıkarak bir olayın çok boyutluluğunu açıklarız.

Öğreten Sorular

1 Ayşe'nin anlatımına bakılarak aşağıda verilen yargılardan çok boyutluluğu ifade edenlerini "✔" ile işaretleyiniz.

"Yaşadığım kente geçen yıl şehir hastanesi için birçok bina yapıldı. Hastanenin açılmasıyla birlikte çok sayıda hastane çalışanı farklı yerlerden çalışmak için buraya geldi. Onların yerleşimi için yeni binalar yapıldı. Şehrimiz yeni gelenlerle birlikte kalabalıklaştı. Yaşadığımız yerdeki metro ve otobüs seferlerinde artış yaşandı. Ulaşımda güçlükler olmaması için yeni seferler de düzenlenecekmiş. Semtimizde birçok eczane ve tıbbi malzeme satan dükkanlar açıldı. Hastane yakınlarına yeni lokanta ve kafeler açıldığını gördüm. Ayrıca bizim mahalleye büyük bir alışveriş merkezi yapılıyor. Bahçesinde geniş bir park da yer alıyor. Geçen hafta annemle birlikte şehir hastanesine gittik. Oturduğumuz mahalleden doğrudan hastaneye giden bir otobüse bindik. Hastaneye giden yeni yollar yapmışlar. Hastaneyi ilk gördüğümde çok şaşırdım. Çok geniş bir alana kocaman bir hastane inşa edilmiş. İlk defa bu kadar büyük bir yapının içinde girmiştim."

1.	Yeni yapılan hastanenin kurulduğu kente olumlu ve olumsuz etkileri olmuştur.	
2.	Olayların nedenleri her zaman sonuçlarından daha önemlidir.	
3.	Ulaşımda güçlükler yaşanmaması için önlemler alınması herkesin yaşantısı üzerinde aynı etkiyi bırakır.	
4.	Olayların etkileri zaman içinde pek çok alanda ortaya çıkmıştır.	
5.	Yaşanan gelişmeler insanların yaşamları üzerinde değişikliklere neden olmuştur.	
6.	Çevremizde meydana gelen bir gelişme, bir çok kişiyi etkileyebilir ve bu gelişmenin birden çok nedeni ve sonucu olabilir.	
7.	Toplumda yaşayan insanlar bir olaydan farklı şekilde etkilenebilirler.	
8.	Gün içinde çevremizde karşılaştığımız gelişmelerin bazıları bizi doğrudan etkileyebilmektedir.	
9.	Olayların birden fazla sonucu olabilir ve sonuçları bir çok alanla ilgili olarak ortaya çıkabilmektedir.	

2

Aşağıdaki etkinlikte verilen soruların doğru cevaplarını "✔" ile işaretleyiniz.

1. Aşağıdaki durumlardan hangisinin ortaya çıkardığı çok boyutluluk diğerlerine göre daha fazladır? İşaretleyiniz.

Trafik kazasının olması

Okulda ders zilinin çalması

Ülke genelinde yağmur yağması

2. Aşağıdaki durumlardan hangisinin ortaya çıkardığı çok boyutluluk diğerlerine göre daha azdır? İşaretleyiniz.

I. Dünya Savaşı'nın olması

Korona Virüs Salgını yaşanması

Köye kar yağması

3. Aşağıdaki öğrencilerin çok boyutluluk ile ilgili söyledikleri cümlelerden doğru olanları işaretleyiniz.

Her olayın birden fazla nedeni olabilir.

Her olayın bir tek sonucu vardır.

Toplumsal olaylar her zaman aynı sonucu doğurmaz.

Toplumsal olaylara kişilerin tepkileri hep aynı olur.

Bir olayın birden çok nedeni ve sonucu olabilmesine olayların çok boyutluluğu denir.

Olayların sonuçlarından herkes aynı etkilenmeyebilir.

1. Her olayın birden fazla nedeni ve sonucu olması durumuna çok boyutluluk denir.

Bir olayın çok boyutlu olmasını ifade ederken:

I. Olaylar tek bir nedene bağlı olarak ortaya çıkmayabilir.

II. Her olayın bir ve birden fazla nedeni olabileceği gibi, bir ve birden fazla sonucu da olabilir.

III. Olayların nedenlerinden ziyade sonuçları önemlidir.

anlatımlarının hangilerinin kullanımı doğru olmaz?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II

2.

Heyelan tek bir nedene bağlı olarak oluşmaz. Toprağın aşırı yağışlar nedeni ile suya doyması, arazinin eğiminin fazla olması, bitki örtüsünün sık olmaması gibi nedenler heyelanın oluşmasında etkilidir.

Yukarıdaki uzmanın üzerinde durduğu durum olayların hangi özelliğini yansıtır?

A) Çok boyutluluğu
B) İnsanlar üzerindeki etkisi
C) Sonuçlarının çeşitliliği
D) Toplumsal alandaki yansıması

3.

"Bulunduğumuz mahalleye yeni ve çok büyük bir alışveriş merkezi açılacakmış. Bu alışveriş merkezinin mahallemizde birçok değişikliğe neden olacağını söylüyor babam."

Görseldeki çocuğun bahsettiği değişikliklere örnek olarak;

I. İnsanlar için yeni iş olanaklarının ortaya çıkması

II. Mahalle konut ihtiyacının ortaya çıkması

III. Mahalle nüfusunun azalması

gelişmelerinden hangilerinin yaşanması beklenir?

A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III

4.

Yukarıda verilenlerden olayların çok boyutluluğu ile ilgili doğru bir bilgidir?

A) 1, 2 ve 3
B) 1, 2 ve 4
C) 2, 3 ve 4
D) 1, 2, 3 ve 4

5. Arizona'daki Kaibab adı verilen bir ceylan türü: "Bir zamanlar dengeli bir yaşam içinde iken oradaki halk bu ceylanları kurtlar ve sırtlanlardan koruyalım diyerek, çevredeki kurt ve sırtlanların tümünü öldürmüşler. Düşmanları ölen ceylanlar büyük bir hızla çoğalmaya başlamış ve sayıları o kadar artmış ki kendilerine o çevrede yiyecek yetmemeye başlamış. Yiyecek yokluğundan büyük sayılarda ölümler gerçekleşmiş. Tek tek kurt ve sırtlanların öldüreceği ceylandan çok daha fazlası, açlıktan sürüler halinde ölmüş. Ayrıca o çevredeki bitki örtüsü aç ceylanların her şeye saldırmasından büyük zarar görmüş." **Doğan Cüceloğlu, İçimizdeki Biz, s.56**

Bu bilgilere bakılarak;

I. İnsanın doğaya müdahalesinin birçok sonucu ortaya çıkmıştır.

II. Olayların birden fazla nedeni ve sonucu olabilir.

III. Olaylar kişileri aynı şekilde etkileyebilmektedir.

çıkarımlardan hangileri yapılabilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

NARTEST

TANE TANE ÇÖZ

6. **Matbaanın kullanılması sonucunda:**

- ➔ Daha önceleri elle yazılan ve pahalıya mal olan kitaplar, bu alandaki gelişmeler sonucunda ucuzladı ve kişiler kitap okuma imkânını elde etti.
- ➔ Avrupa'da okuma ve yazma oranı yükseldi.
- ➔ Yazılı eserlerin çoğalmasıyla bilim ve kültür hızla yayıldı.
- ➔ İnsanların kültür seviyelerinin artması hayata bakış açılarını olumlu yönde değiştirdi.

Bu bilgilere bakılarak;

I. Olayın birden fazla sebebi ve sonucu olabilir.

II. Olayların etkileri zaman içinde birçok alanda görülebilir.

III. Her toplumsal olayın aynı sonucu vardır.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

7. Erzurum'da etkisini artıran kar yağışından dolayı kar kalınlığı 50 cm'ye ulaşınca valiliğin aldığı karar sonucu okullar il genelinde 2 gün tatil edildi. Kar yağışı ve tipiye bağlı olarak yolların kapanması ile Erzurum ilinin ilçeleri ile karayolu bağlantısı koptu. Kar yağışı ve tipiye yolda yakalanan onlarca kişi araçlarında mahsur kaldı. Erzurum'a yapılan uçak seferleri iptal edildi. Kar yağışının etkisi ile Palandöken kayak merkezi ziyaretçi akınına uğradı. Palandöken'deki tesislerin doluluğu %100'e yaklaştı. Bu durum bölgedeki işletmecilerin yüzünü güldürdü. Palandöken'e giden yol üzerindeki köy halkı yol kenarlarında bal, reçel vb. kendi yapımları olan ürünleri satarak önemli miktarda gelir elde ettiler.

Bu bilgilere bakılarak hangi seçenekteki sonuca ulaşılamaz?

A) Olaylar kişileri farklı şekillerde etkileyebilir.
B) Olayların birden fazla sonucu olabilir.
C) Bir olaydan herkes aynı şekilde etkilenmez.
D) Olaylar tümüyle birbirinden bağımsız gerçekleşir.

8. Yağmur yeni yağmaya başlamış, asfalt ıslaktı. Aracının kontrolünü kaybeden bir sürücü ışıklarda durmuş olan araca çok sert bir şekilde çarptı. Araçlarda büyük maddi hasar meydana gelirken kazada can kaybı yaşanmadı. Trafik kazasına şahit olan kişilerden bazıları olayın şokuyla korkuya kapılırken, bazıları soğukkanlı davranarak hemen kazazedelere yardıma koştular. Kaza yapan kişilerin yakınları, akrabalarının sağlığından endişe duyup ve en kısa zamanda kaza yerine veya hastanelere ulaşmaya çalıştılar.

Yukarıdaki olaya bağlı olarak hangi seçenekteki yargıya ulaşılamaz?

A) Olayların sonuçları her zaman nedenleri kadar etkili olmayabilir.
B) Toplumda yaşayan insanlar bir olaydan farklı şekilde etkilenebilirler.
C) Yaşanan olaylar sadece bir kişiyi değil farklı kişileri etkiler.
D) Bir olayın birden fazla nedeni ve sonucu olabilir.

9. Denizciler pusula bulunmadan önce kaybolmamak için kıyıları takip ediyorlardı. Pusulanın bulunmasıyla birlikte uzak yerlere yolculuklara çıktılar. Bu yolculuklar sonucunda yeni kıtalar keşfettiler. Keşfedilen yerlerdeki zenginlikleri Avrupa'ya taşıdılar. Avrupa'da ekonomik kalkınmayla birlikte bilim, sanat ve edebiyat da hızla gelişti. Bu gelişmelerin yaşandığı döneme "yeniden doğuş" anlamına gelen Rönesans adı verildi. Rönesans'la akıl ve bilim ön plana çıktı ve dogmatik düşünceler sorgulanmaya başlandı. Nihayet Reform adı verilen sürecin ardından Katolik Kilisesi kendisini düzeltmek, siyasi ve ilmî alanlardan elini çekmek zorunda kaldı.

Buna göre hangi seçenekteki yargıya ulaşılması mümkün değildir?

A) Bir olayın sonucu başka bir olayın sebebi olabilir.
B) Olaylar birbirine bağlı olarak ortaya çıkabilirler.
C) Olayların birden çok sebebi ve sonucu olabilir.
D) Toplumsal olaylar her zaman aynı sonucu doğururlar.

Haklarımız ve Sorumluluklarımız

Sahip olduğumuz hakların farkında olan bir birey olarak katıldığımız gruplarda aldığımız rollerin gerektirdiği görev ve sorumluluklara uygun davranırız.

Öğreten Sorular

1 Aşağıdaki tanımlara bakarak verilen örneklerin kurum olanlarına "**K**", grup olanlarına ise "**G**" harfini işaretleyiniz. Verilen örnek hem kurum hem de gruba uyuyorsa ise iki harfi birden işaretleyiniz.

Grup: Ortak bir amaç için bir araya gelen, en az iki veya daha fazla kişiden oluşan, aralarında ilişki ve işbirliği bulunan topluluğa denir.

Kurum: Evlilik, aile, ortaklık, mülkiyet gibi köklü bir yapıyı içeren, genellikle devletle ilişkisi olan yapı veya birliğe verilen addır.

Aile

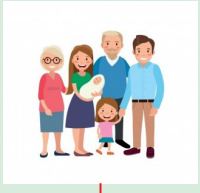

K ( ) G ( )

Halk Oyunları Ekibi

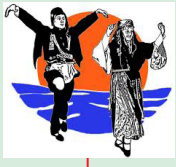

K ( ) G ( )

Futbol Takımı

K ( ) G ( )

Hastane

K ( ) G ( )

İş Arkadaşları

K ( ) G ( )

Okul

K ( ) G ( )

Oyun arkadaşları

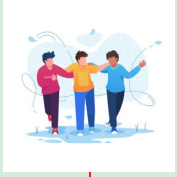

K ( ) G ( )

Belediye

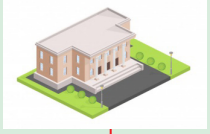

K ( ) G ( )

2

Aşağıda verilen sorumlulukların hangi alan ile ilgili olduğunu doğru olarak eşleştiriniz.

1.	Genel ve yerel seçimler ile referandumlarda oy kullanmak.
2.	Çevremizi kirleten kişilere gereken uyarıları yapmak.
3.	Ödevlerimizi zamanında ve eksiksiz olarak yapmak.
4.	Aile içinde bizlere verilen görevleri yerine getirmek.
5.	Okul malzemelerini onlara zarar vermeden kullanmak.
6.	Kazancımız üzerinden belli bir oranda vergi vermek.
7.	Zor durumda kalan insanlara yardımcı olmak.
8.	Odamızın tertip ve düzen içinde olmasını sağlamak.
9.	Okul kütüphanesinin kurallarına uygun hareket etmek.
10.	Toplu taşıma araçlarında veya otoparklarda engelli vatandaşlarımız için ayrılmış olan bölümleri işgal etmemek.

Okuldaki Sorumluluklar

Evdeki Sorumluluklar

Ülkeye Karşı Sorumluluklar

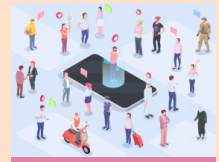

Toplumsal Sorumluluklar

3

Aşağıda verilenlerin hak olanlarını "**H**", sorumluluk olanlarını ise "**S**" harfi ile belirtiniz.

Hak: Bireylere içinde yer aldıkları grup ve kurumlar içinde tanınmış olan yetkidir.

Sorumluluk: Bireyin kendi yaptıklarının sonuçlarını üstlenmesidir.

	1. Aldığı cep telefonu bozuk çıkan Mert Bey'in gerekli evraklar ile telefonu aldığı mağazaya gidip yeni telefon talep etmesi
	2. Ali'nin ders zili çaldığında hemen sınıfına giderek ders için hazırlık yapması
	3. Çalıştığı şirketin müdürü olan Aysel Hanımın işe her gün zamanında gitmesi
	4. Esnaf olan Murat Bey'in yıllık vergilerini ödemesi
	5. Öğretmen olan Ahmet Bey'in yaz tatilinde ailesi ile birlikte Antalya'ya tatile gitmesi
	6. Belediyede temizlik görevlisi olan Hakan Bey'in her sabah semtinin sokaklarını süpürmesi
	7. Işıl Hanım'ın apartmanda yapılan yöneticilik seçiminde aday olması
	8. Patronlarının zam teklifini beğenmeyen işçilerin grev yapması
	9. Doktor olan Can Bey'in öğle arasındaki mola sırasında dinlenmesi
	10. Apartman görevlisinin günde iki kez servise çıkması

TEST – 1

1.

MEHMET: Bir sorun ile karşılaşırsam hakkımı yasal yollardan ararım.

TAHA: Seçimlerde oy kullanarak ülke yönetimine katkıda bulunurum.

MERVE: Sorumluluklarımın bilincinde olan bir kişi olarak görevlerimi yerine eksiksiz olarak getiririm.

Yukarıdaki ifadeleri kullanan kişilerin hangilerinin etkin vatandaş oldukları söylenebilir?

A) Mehmet ve Taha

B) Taha ve Merve

C) Taha ve Mehmet

D) Taha, Mehmet ve Merve

2. Vatandaş olarak yerine getirmemiz gereken siyasi, hukuki, ekonomik bir takım görevlerimiz bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi vatandaş olarak yerine getirmemiz gereken ekonomik sorumluluklar arasında yer alır?

A) Askere gitmek

B) Kanunlara uymak

C) Seçimlerde oy kullanmak

D) Vergi vermek

3. Kurum, toplumun sürekli ihtiyaçlarını karşılamak için oluşturulan kalıcı ve resmi yapılardır. Eğitim, sağlık, çevre gibi pek çok konuda hizmet sunan kurumlar bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi kurum olarak nitelendirilemez?

A) Büyükşehir belediyesi

B) Milli Eğitim Bakanlığı

C) Mahalle futbol takımı

D) İlçe Emniyet Müdürlüğü

4. ( ) Rollerimiz, üye olduğumuz gruplar değişse bile aynı kalır.

( ) Her mesleğin üzerine düşen sorumlulukları vardır.

( ) İnsan hak ve özgürlükleri anayasaların koruması altındadır.

Yukarıda verilen bilgilerin doğru ve yanlış olarak ifade edilmesi hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A) (Doğru) (Yanlış) (Doğru)

B) (Yanlış) (Doğru) (Doğru)

C) (Doğru) (Doğru) (Doğru)

D) (Doğru) (Yanlış) (Yanlış)

5.

Haklarımız

1. Temiz bir çevrede yaşamak
2. Eğitim görmek
3. Seçimlerde oy kullanmak (Sorumluluk)
4. Düşüncelerimi ifade edebilmek

Yukarıda tabloya bakıldığında;

I. Kişilerin hakları tek bir alanla ilgili değildir.

II. Seçimlerde oy kullanmak hak olmanın yanında aynı zamanda sorumluluktur.

III. İnsanların haklarını kullanırken sorumluluklarını yerine getirmek zorunda değildir.

IV. Kişiler fikirlerini açıklama hakkına sahiptirler.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

A) I, II ve III

B) I, II ve IV

C) I, III ve IV

D) II, III ve IV

TANE TANE ÇÖZ

6.

(I) Ailesiyle birlikte Ankara'da yaşayan Fatma, ev işlerinde aile büyüklerine yardım etmeyi çok sever. **(II)** Ailesinin, kendisini ilgilendiren konularda ona fikirlerini sorması hoşuna gider. **(III)** Okuldan eve geldikten sonra günlük konu tekrarı yapan Fatma, ödevlerini aksatmadan hemen yapar. **(IV)** Yatmadan önce en büyük eğlencesi olan kitap okumayı yapar. **(V)** Sabah erkenden okula gideceği için akşam en geç saat 21.30'da uyumak için odasına gider. **(VI)** Sabah kahvaltısında çok sevdiği yumurtayı iştahla yer.

Fatma'nın yukarıda numaralandırılan bölümlerde bahsedilen davranışlarını hak ve sorumluluk olarak eşleştirilmesi hangi seçenekte uygun biçimde yapılmıştır?

	Hak	Sorumluluk
A)	I, II ve III	IV, V ve VI
B)	II, IV ve VI	I, III ve V
C)	I, III ve V	II, IV ve V
D)	II, IV ve V	I, III ve VI

7. 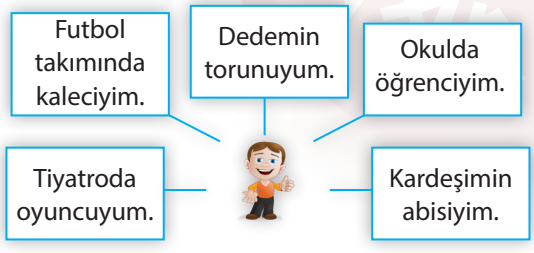

Yukarıdaki görsele bakılarak;

I. Kişiler aynı anda farklı gruplarda yer alabilirler.

II. Kişiler farklı gruplarda farklı rollere sahip olurlar.

III. Bireylerin bazı gruplardaki rolleri diğerlerinden daha önemlidir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

8. Evimizi temiz ve düzenli tutmalı, ev işlerini yaparken aile büyüklerimize yardımcı olmalı, aile bireylerine sevgi ve saygı göstermeliyiz Okulla ilgili çalışmaları zamanında ve eksiksiz yapmalı, okul eşyalarını özenli bir şekilde kullanmalı, okulun ortak bir yaşam alanı olduğunu bilerek hareket etmeli, okul kurallarına uymalıyız. Sağlıklı ve dengeli beslenmeli, kişisel temizliğimizi yapmalı, zamanında ve yeterince uyumalıyız.

Yukarıdaki metinde hangi seçenekteki yargıya ulaşılamaz?

A) Kendimize karşı sorumluluklarımız vardır.

B) Aile içinde yerine getirmemiz gereken sorumluluklarımız bulunur.

C) Okul ile ilgili sorumluluklarımız vardır.

D) Bireyler ülkeye karşı sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlüdür.

9.

"Okul başkanlığı seçimleri için hazırladığım konuşmayı yapmama diğer başkan adayları izin vermedi. Hazırladığım broşürleri dağıtmam da sorun oldu. Sırf karşısına rakip olarak çıktığım için bazı arkadaşlarım benim futbol maçına girmemi istemediler. "

Yukarıdaki öğrencinin;

I. Düşüncelerini ifade etme

II. Eğitim görme

III. Oyun oynama

IV. Sağlık hizmeti alma

haklarından hangilerini kullanamadığı ifade edilebilir?

A) I, II ve III
B) I ve III
C) II ve IV
D) II, III ve IV

10. Birey, toplum içinde farklı rollere sahiptir. Kişinin üstlendiği rolleri gibi sorumlulukları da değişebilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde bireyin diğerlerinden farklı bir grup içindeki sorumluluğu verilmiştir?

A) Odasını temiz tutmak

B) Derslerini dikkatlice dinlemek

C) Yatağını toplamak

D) Ev eşyalarını korumak

NARTEST

Çocuk Hakları

Çocuk olarak haklarından yararlanmaya ve bu hakların ihlal edildiği durumlara örnekler veririz.

Öğreten Sorular

1

Aşağıdaki görseli inceleyerek soruları cevaplayınız.

1. Yukarıda görseldeki öğrencinin kullandığı haklar nelerdir?

☐ Eğitim ☐ Sağlık ☐ Beslenme ☐ Oyun oynama

2. Yukarıdaki görsele bakılarak görseldeki kişi ile ilgili hangi yorumlara ulaşılabilir?

☐ Haklarını kullanırken sorumluluklarını da yerine getirmektedir.

☐ Beslenmesine dikkat ederken ödevlerini yapma konusunda da bilinçlidir.

☐ Öğrenci olarak sorumluluklarının tamamını yerine getirmemektedir.

☐ Evde çocuk ve abi, okulda ise öğrenci rolündedir.

3. Görseldeki kişi hakkında verilen bilgilerde doğru olan bilgiye "✔", yanlış olan bilgiye ise "✘" işaretini koyunuz.

☐ Öğrenci kahvaltısını okula gitmeden önce yapmaktadır.

☐ Okuldan eve dönen öğrenci önce ödevlerini yapıp sonra futbol oynamaktadır.

☐ Resim yapmayı sever, yatmadan önce diş temizliğini yapmaya dikkat eder.

2 Aşağıda verilen Çocuk Hakları Sözleşmesi maddeleri ile bu maddelerin hangi alan ile ilgili olduğunu gösteren eşleştirmeyi yapınız.

1. Devletler, çocuğun hayatta kalması ve gelişmesi için mümkün olan azami çabayı gösterirler.
2. Devletler, görüşlerini oluşturma yeteneğine sahip çocuğun kendini ilgilendiren konuda görüşlerini serbestçe ifade etme hakkını tanır.
3. Taraf devletler, çocuğun dinini ve inançlarını açıklama özgürlüğüne saygı gösterirler.
4. Çocuğun her tür müdahale ve saldırılara karşı yasa tarafından korunmaya hakkı vardır.
5. Taraf devletler, çocuğun; çeşitli ulusal ve uluslararası kaynaklardan bilgi ve belge edinmesini sağlarlar.
6. Taraf devletler, çocuğun olabilecek tıbbi bakım ve iyileştirme hizmetlerini veren kuruluşlardan yararlanma hakkını tanırlar.

A Düşünce ve ifade özgürlüğü

B Din ve vicdan özgürlüğü

C Bilgi edinme hakkı

D Güvenlik hakkı

E Sağlık hakkı

F Yaşama Hakkı

1		2		3		4		5		6	

3 Aşağıda verilen yargıların doğru olanlarını "✔" ve yanlış olanlarını "✘" ile işaretleyiniz.

	1. Her yıl 20 Kasım günü tüm dünyada "Çocuk Hakları" günü olarak kutlanmaktadır.
	2. Çocuklar aileleri onlara izin verirse düşüncelerini açıklama hakkına sahiptirler.
	3. Dünyadaki bütün çocuklar eşit haklara sahiptir.
	4. Çocuklar kendi haklarını korumayı her zaman bilemeyebilirler; bunun için de önlem alınmalı, onlara yardımcı olunmalıdır.
	5. Herkes için en önemli hak yaşama hakkıdır.
	6. Çocuk Meclisi çocukların kendi kararlarını aldıkları, demokratik bir yerdir.
	7. Dünya üzerinde birçok çocuk ya savaş ya da açlık ortamında yaşamını sürdürmektedir.
	8. Çalışıp para kazanmak çocukların aile içindeki en önemli sorumluluklarıarasında arasında yer alır.

TEST – 1

1. **Dünyanın birçok yerinde çocuklar;**

- Yeterli beslenememe
- Sağlık hizmetlerinden yararlanamama
- Eğitim hizmeti alamama
- Düşüncelerini ifade edememe

gibi sorunlar ile karşı karşıya kalmaktadırlar.

Bu bilgilere bakılarak;

I. Çocuklar bazı haklarını kullanma konusunda sıkıntı yaşamaktadırlar.

II. Çocuk haklarının korunması konusunda yeterince hassasiyet gösterilmemiştir.

III. Çocukların engellenen en önemli hakkı eğitim hakkıdır.

çıkarımlarının hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) Yalnız II
D) II ve III

2. "Ülkemizde yaşanan iç savaş nedeni ile yaşadığımız topraklardan göç etmek zorunda kaldık. Günlerce aç ve susuz bir şekilde yürüdük. Birçok kez ölüm tehlikesi atlattık. Sonunda sınırı geçerek Türkiye'ye sığındık."

Yukarıdaki bilgileri veren kişinin;

I. Beslenme

II. Güvenlik

III. Seyahat

haklarının hangilerinin ihlal edildiği söylenebilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

3.

"Anne ve babamız bir konuda karar alırken o konu ile ilgili benim fikrimin de ne olduğunu sorarlar."

Bu anlatımı yapan bir çocuğun ailesi hakkında aşağıdaki ifadelerden hangisinin kullanılması doğru olmaz?

A) Baskıcı
B) Demokratik
C) Bilinçli
D) Özgürlükçü

4. Çocukların sadece insan olmalarından dolayı sahip olduğu bazı evrensel hakları vardır. Çocuk hakları anayasa ile güvence altına alınmıştır.18 yaş altında olan bireyler çocuk olarak kabul edilir ve hakları da çocuk haklarına göre düzenlenir. Çocuk haklarının ihlali devlet tarafından engellenmelidir.

Buna göre;

I. Çocuğun eğitim hizmetlerinin ücretsiz olarak karşılanması

II. İlkokulu bitiren bir çocuğun çalışmak için eğitimini bırakması

III. Çocukların spor yapması için ilçede spor salonu yapılması

IV. Engelli çocukların bakımı için ailelere yardım yapılması

durumlarından hangilerinde çocuk haklarının ihlali söz konusu değildir?

A) I, II ve III
B) I, II ve IV
C) I, III ve IV
D) II, III ve IV

5. "Dünyadaki bütün çocuklar din, dil, ırk, renk, cinsiyet ayrımı olmaksızın eşit haklara sahiptir. 20 Kasım 1989'da Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi kabul edilerek çocuk hakları güvence altına alınmıştır. Her yıl 20 Kasım günü dünyada "Çocuk Hakları" günü olarak kutlanmaktadır. Devletler bu sözleşmede belirtilen hakları çocuklara tanımakla yükümlüdür. Bu sözleşme 1990 yılında ülkemiz tarafından da imzalanmıştır."

Metinde geçen "Her yıl 20 Kasım günü dünyada "Çocuk Hakları" günü olarak kutlanmaktadır." **ifadesi çocuk haklarının hangi özelliğini gösterir?**

A) Evrensel
B) Ulusal
C) Bölgesel
D) Kültürel

TANE TANE ÇÖZ

6. **Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi'ne bakılarak;**

- ➔ Kişilerin kaç yaşına kadar çocuk olarak kabul edildiği
- ➔ Çocuklarında diğer insanlar gibi en temel haklarının ne olduğu
- ➔ Çocukların düşünce özgürlüğüne sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Yukarıdaki bilgiler ve maddeler eşleştirildiğinde hangi seçenekteki madde açıkta kalır?

A) Taraf devletler, her çocuğun temel yaşama hakkına sahip olduğunu kabul ederler ve çocuğun hayatta kalması ve gelişmesi için mümkün olan azami çabayı gösterirler.

B) Taraf devletler, görüşlerini oluşturma yeteneğine sahip çocuğun kendini ilgilendiren her konuda görüşlerini serbestçe ifade etme hakkını tanırlar.

C) Hiçbir çocuğun özel yaşantısına, aile, konut ve iletişimine keyfi ya da haksız bir biçimde müdahale yapılamayacağı gibi, onur ve itibarına da haksız olarak saldırılamaz.

D) Bu sözleşme uyarınca çocuğa uygulanabilecek olan kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, on sekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılır.

7. Çocuk haklarının ihlal edildiği durumlarla karşılaşılmaktadır. Okul çağına gelmiş çocukların okula gönderilmemesi durumunda çocukların ……**1**….. hakları ihlal edilir. Devlet kurumları tarafından ücretsiz olarak uygulanan aşıların aksatılması veya hiç yaptırılmaması hâlinde çocuğun ….**2**…… hakkını kullanması engellenir. Çocukların sokaklarda yaşamak zorunda kalması ile de onların …….**3**…… hakkı elinden alınmış olur.

Bu bilgilerde numaralandırılmış olan bölümlere yazılması gereken kavramlar hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	1	2	3
A)	Eğitim	Sağlık	Barınma
B)	Sağlık	Eğitim	Barınma
C)	Barınma	Eğitim	Sağlık
D)	Sağlık	Barınma	Eğitim

8. **Tarım İşçilerinin Çocuklarına Okul Öncesi Eğitim**

Adana'da mevsimlik tarım işçisi ailelerin çocuklarına yönelik okul öncesi eğitim sınıfı kuruldu. Yüreğir Belediyesinden yapılan yazılı açıklamaya göre Doğankent Mahallesi'nde, tarım işçilerinin çocuklarına okul öncesi eğitim vermek üzere sınıf açıldı. Her gün 25 çocuğun kaldıkları yerlerden araçla alınarak sınıfa getirildiği, öğrencilerin çeşitli etkinliklere katıldığı belirtildi. Yüreğir Belediye Başkanı'nın bu konudaki görüşlerine kulak verelim: "Çocukların zihinsel ve bedensel gelişiminin sağlıklı bir şekilde tamamlanması için bu yaşta verilen eğitimler çok önemli. Sabahtan akşama kadar tarlada çalıştıkları için mevsimlik tarım işçilerinin bir kısmı çocuklarıyla yeterince ilgilenemiyorlar. Bu nedenle mevsimlik işçilerimizin çocuklarını bulundukları yerlerden alıyoruz, hazırladığımız sınıflarda onlara okul öncesi eğitimi veriyoruz ve sağlık kontrollerini yapıyoruz. Onları mutlu görmek bizi de mutlu ediyor. Bu hizmetleri imkânlarımız elverdiği ölçüde devam ettireceğiz."

(Genel Ağ Haberinden düzenlenmiştir.)

Bu bilgilere bakılarak;

I. Tarım işçilerinin çocuklarının eğitimi konusunda duyarlılık gösterilmiştir.

II. Mevsimlik tarım işçilerinin çocuklarının eğitimden uzak kalması sorununa çözüm üretilmiştir.

III. Belediye, çocukların eğitim konusundaki haklarının ihlal edilmemesi için çalışma yapmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

9. ……., Dünya çocuklarını korumak ve yaşam koşullarını iyileştirmek amacıyla Birleşmiş Milletler Teşkilatı, tarafından kurulan, çalışmalarını uluslararası alanda yapan bir yardım kuruluşudur.

Yukarıda boş bırakılan yere hangi seçenekteki kurumun adı yazılmalıdır?

A) UNESCO

B) KIZILAY

C) UNİCEF

D) Çocuk Esirgeme Kurumu

1. **Etkin vatandaş;** Devlet veya kurumların gelecek-lerini belirlenmesinde rol oynayan, kişisel haklarının farkında; devlete ve topluma olan sorumluluklarının da bilincinde olan bireydir.

Buna göre etkin vatandaş olan bir kimse için;

I. Seçim zamanında oyunu kullanarak ülke yönetiminde etkili olur.

II. Haklarının ve sorumluluklarının neler olduğunu bilir.

III. Devletin tüm çalışmalarını yaparken ondan izin alması gerektiğini düşünür.

yargılarından hangilerinin yapılması mümkün değildir?

A) Yalnız III
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

2. Yaşadığımız ülkeyi, çevremizi ve dünyayı tanımamızı sağlayan sosyal bilgiler dersi sayesinde aynı zamanda geçmişimizi, tarihimizi, kültürümüzü öğreniriz. Yine sosyal bilgiler dersi insan ve toplum ilişkilerinin, sosyal davranışların ve toplumsal kuralların incelenmesine yardımcı olur.

Yukarıdaki anlatımda Sosyal Bilgiler dersinin;

I. Tarih

II. Psikoloji

III. Sosyoloji

IV. Coğrafya

bilimlerinden hangileri ile olan ilişkisinden bahsedilmiştir?

A) I, II ve III
B) I, II ve IV
C) I, III ve IV
D) I, II, III ve IV

3. ✔ Olayın birden fazla sebebi ve sonucu olabilir.

✔ Bir olay insanlar üzerinde farklı etkiler ortaya çıkmasına neden olabilir.

✔ Olayların etkileri pek çok alanla ilgili olarak ortaya çıkabilir.

✔ Aynı olay birçok insanı farklı şekilde etkileyebilir.

Yukarıda verilenlerden kaç tanesi çok boyutlulukla ilgilidir?

A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

4.

Kurum ve Grubun Özellikleri		
	Kurumun Özellikleri	**Grubun Özellikleri**
I	Çalışanların sorumluluğu kanunla belirlenmemiştir.	Çalışanları sorumluluğu kanunla belirlenmiştir.
II	Üyeleri gönüllü çalışırlar.	Üyeleri maaş karşılığında çalışırlar.
III	İşleyişleri hukuki kurallara bağlıdır.	İşleyişleri hukuki kurallara bağlı değildir.

Yukarıdaki tablonun tam olarak doğru olabilmesi için hangi numaralı bölümlerin karşılıklı yer değiştirmesi gerekir?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

5. 5. sınıfa giden Ayten'in okulda çeşitli sorumlulukları ve hakları bulunur. Haklarını kullanan Ayten okul içindeki sorumluluklarını da yerine getirmesi gerektiğinin farkındadır.

Buna göre Ayten'in okuldaki sorumlulukları arasında;

I. Okulda işlenen konularla ilgili ödevler vermek.

II. Sınıfın temiz tutulmasına yardımcı olmak.

III. Okul yönetiminin aldığı kararların bazılarına uymak.

IV. Derslere zamanında girmek ve derslerde düzeni bozmamak.

maddelerinde verilenlerin hangileri yer almaz?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

NARTEST

6. 23 Nisan 1920'de kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisi, kuruluşundan çok kısa süre sonra kendisine karşı çıkarılan birçok isyan ile uğraşmak zorunda kalmıştır. Türk milletinin bağımsızlık mücadelesi verdiği bir dönemde ortaya çıkan isyanlar millî kuvvetlere zaman ve insan kaybettirdi; millî kuvvetlerin savaş gücünü zayıflattı. Millî Mücadele'nin uzamasına ve Yunan işgalinin Anadolu'nun içlerine kadar yayılmasına sebep oldu. Millî birlik ve beraberliğin sağlanmasında, sosyal hayatta ve savaşma gücünde derin yaralar açtı. Bütün bu olumsuzluklara rağmen meclis, tüm isyanları bastırarak otoritesini güçlendirdi ve Anadolu'da tek hâkim güç haline geldi.

Yukarıdaki bilgiler olayların çok boyutluluğu açısından değerlendirildiğinde hangi seçenekteki yargıya ulaşılabilir?

A) Olayların olumlu ve olumsuz görünen sonuçları ortaya çıkabilmektedir.

B) Olayların nedenleri sonuçlarından daha önemlidir.

C) Olaylar tek bir nedene bağlı olarak ortaya çıkar.

D) Bir olayın sonucu başka bir olayın nedeni olabilmektedir.

7. 20 Kasım 1989'da Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi kabul edilerek çocuk hakları güvence altına alınmıştır. Devletler bu sözleşmede belirtilen hakları çocuklara tanımakla yükümlüdür. Çocuk Hakları Sözleşmesi 1990 yılında ülkemiz tarafından da imzalanarak kabul edilmiştir.

Bu bilgilere bakılarak;

I. Çocuk hakları ulusal ve uluslararası alanda koruma altına alınmıştır.

II. Birleşmiş Milletler çocuk haklarının uluslararası alanda korumayı amaçlamıştır.

III. Türkiye çocuk hakları ile ilgili alınan kararlara uyum göstermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

8. Sosyal bilgiler dersini kazanımlarını kavramış bir kişi çevresine karşı ilgili ve duyarlıdır. Çevresinde bulunan tarihî yapılardan: cami, köprü, çeşme, hamam, müze, kervansaray, arkeolojik kazı alanları gibi millî değerlerimizi tanır, bu değerlere sahip çıkar. Anadolu, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış büyük bir coğrafyadır. Bu özelliğine bağlı olarak birçok tarihî mirası da bünyesinde barındırır. Bu mirası tanımak, bu mirasa sahip çıkmak, her vatandaşımızın asli görevidir.

Buna göre "tarihi mirasa sahip çıkmak" **ifadesine örnek olarak;**

I. Ali'nin, mahallesindeki tarihi mekâna zarar veren çocukları uyarması

II. Arkeoloji öğrencisi olan Meral'in tarihi alanlarda yapılan kazılara gönüllü olarak katılması

III. Mühendis Selim Bey'in site inşaatı için yaptığı kazılarda bulduğu tarihi eserleri müze yöneticilerine teslim etmesi

durumlarından hangileri gösterilebilir?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

9. Sosyal Bilgiler dersinde öğretmen akılı tahtada aşağıdaki görselleri açmıştır.

Buna göre öğretmenin işlediği derste öğrencilerin hangi kazanımı elde ettikleri söylenebilir?

A) Farklılıklara karşı ön yargılı olmaz.

B) Atatürk'ü ve diğer Türk büyüklerini tanır.

C) Ülkesini ve yaşadığı dünyayı yakından tanır.

D) Çevre sorunlarına karşı duyarlı olur.

NARTEST

1. Bir zamanlar bir köyde yaşayan köylüler kümeslerine dadanan ve birçok tavuğu öldüren tilkilere savaş açtılar. Tilkileri öldüren ve kürklerini satan köylüler, hem tavuklarını kurtardıklarını ve hem de kazanç elde ettiklerini düşünerek tilki avını artırdılar. Zamanla bölgede tilki nesli yok olacak noktaya geldi. Bu seferde tilkilerin besin kaynakları arasında yer alan fare ve diğer sürüngenleri sayısı iyice arttı. Bu kemirgenler tarlalarda ekili olan ürünlere ciddi hasarlar vermeye başladılar. Bu kemirgenler işi ilerleterek evlere girmeye ve evdeki yiyeceklere zarar vermeye başlayınca köylüler nasıl bir yanlış yaptıklarını anladılar ve tikli avını durdurarak sayılarının çoğalmasını temenni etmeye başladılar.

Bu anlatıma bakıldığında;

I. Olayların olumlu ve olumsuz sonuçları ortaya çıkabilir.

II. Zaman içinde olayların farklı sonuçları ortaya çıkmaktadır.

III. Her olayın birden fazla nedeni ve sonucu olabilir.

çıkarımlardan hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

2. Suriye'de yaşanan iç savaşta tüm ailesini kaybeden Mahmut amcasının ailesi ile birlikte günlerce yürüyerek Türkiye'ye ulaşmıştır. Yaşadıklarını anlatan Mahmut şunları söylemiştir; "Hava saldırısında evimiz yıkıldı. Tüm ailemi kaybettim. Evimin yakınlarında bulunan okulumda bombardımanda yerle bir oldu. Aç ve susuz kaldık. Can güvenliğimiz kalmayınca günlerce yürüyerek Türkiye'ye sığındık. Türkiye'ye ve Türk halkına çok şükran borcumuz var."

Paragrafa göre Mahmut'un;

I. Eğitim

II. Beslenme

III. Güvenlik

IV. Barınma

haklarından hangilerinin kısıtlandığı söylenebilir?

A) Yalnız I
B) II ve III
C) I, II ve IV
D) I, II, III ve IV

3. 24 Ocak 2020'de ülkemizde meydana gelen Elazığ depreminde onlarca bina yıkılmış veya hasar görmüş, insanlar hayatını kaybetmiş, sakat kalmış ya da yaralanmıştır. Bu durumun sebebi deprem olarak görülse de binaların yapıldığı zeminin sağlam olmaması, kalitesiz ve eksik malzeme kullanması, bina yapımı için izin verilen kat sayısının üzerinde binaların yapılması binaların yıkılması ve insanların zarar görmesinde etkili olmuştur. Depremin sonuçlarına bakıldığında ise Elazığ ekonomisinin zarar görmesi, bölgedeki eğitim faaliyetleri aksaması, depremin zararlarını karşılamak için devletin önemli harcamalar yapması, depremi yaşayan insanların psikolojik sorunlar yaşaması gibi sonuçları da vardır.

Bu bilgilere bakılarak hangi seçenekte çıkarım yapılamaz?

A) Depremin verdiği zararlar tek bir nedene bağlanamaz.

B) Binaların sağlam zemine yapılmaması depremin en önemli nedenidir.

C) Depremin zararları farklı alanlarda ortaya çıkmıştır.

D) Bir olayın görünen nedenlerinin haricinde farklı nedenleri de olabilir.

4. **Sorumluluk duygusu gelişmiş kişilerin özellikleri şunlardır;**

- Öz güveni tamdır.
- İşlerini yarım bırakmaz, sonuçlandırır.
- Kararlarının arkasında durur.
- Hayatıyla ilgili kararları başkaları verir.
- Kendi hatalarını başkasına yüklemeye çalışmaz.
- Yaşadığı çevrenin değer yargılarını önemsemez.

Yukarıda verilenlerden kaç tanesi sorumluluk duygusu gelişmiş kişilerin özellikleri arasında yer alır?

A) 3
B) 4
C) 5
D) 6

NARTEST

5. İnsanlar tekerlek icat edilmeden önce eşyalarını taşımakta zorlanıyorlardı. Uzaklara yolculuk yapacaklarında ise ya yürüyerek ya da binek hayvanı sırtında yolculuk yapıyorlardı. İlk devirlerde insanlar yerleşik hayata geçmemişti. Sürekli göç hâlinde yaşıyorlardı. Göç hâlinde yaşayan bu insanlar, ailelerini ve farklı eşyalarını bir yerden bir yere taşırken hayli zorlanıyorlardı. Tekerleğin bulunması ile birlikte insan hayatı birçok alanda daha kolay bir hâle geldi. Gelişen teknoloji ile birlikte tekerlek, bilye ve farklı dişli sistemleri geliştirildi. Geliştirilen bu teknoloji fabrikalarda seri üretim için kullanıldı. Günümüzde tekerleğin kullanımı birçok alanda karşımıza çıkmakta ve hayatımızı kolaylaştırmaktadır. İlk zamanlarda yük ve eşya taşımak için kullanılan tekerlek, şimdi günlük hayatımızın her yerindedir.

Yukarıdaki metinde altı çizili olan bölüm;

I. Olayların çok boyutlu olması

II. Olayların tekrar etmesi

III. Olayların nedenlerinin daha önemli olması

durumlarından hangileri ile açıklanabilir?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

6. Ülkemizde 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren Çevre Kanunu kapsamında yapılan düzenleme uyarınca naylon alışveriş poşetleri ücretlendirildi. Doğal çevrede 400 yıl boyunca yok olamayan naylon poşetlerin kullanımının azaltılması ile doğanın korunması hedeflenmektedir. Marketlerde alışverişlerden sonra alınan poşetlerin ücretlendirilmesini "Eskiden kese kâğıdı vardı, file torbalar vardı. Bunlar çevreye zarar vermezdi. Son zamanlarda ise plastik poşetler kullanılıyor ve sokaklar, piknik alanları her yer naylon poşet ile dolu." insan ve çevre sağlığı için yararlı bir adım olarak gören vatandaşlarımız var. Bunun yanında poşet ücretini ödemeye tepki gösterenler de oldu.

Bu bilgilere bakılarak;

I. Vatandaşlar uygulamaya farklı tepkiler göstermiştir.

II. Çevre sağlığına önem veren bir gelişme yaşanmıştır.

III. Çevre kirliliğinin önüne geçilmeye çalışılmıştır.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

7. **Bursa'da Heyelan**

Dün 16.35 sularında Yıldırım İlçesi Kurtbasan Mahallesi'nde meydana geldi. Mahallede bulunan ve oldukça eğimli olduğu görünen boş arazide yaşanan heyelan sonucunda bazı araçlar toprak altında kalırken, mahallenin diğer bölgelerle bağlantısını sağlayan yol birkaç saatliğine kapandı. Kaza sonrası sağlık ekipleri ve polis hemen duruma müdahale etti. Heyelanda can kaybı yaşanmazken toprak altında kalan araçlarda önemli oranda maddi hasar yaşandı. Yetkililer bölgedeki tehlikenin geçtiğini, bu tarz bir olayın bir daha beklenmediğini söylediler. Heyelana eğimli arazi ve iki gündür sürekli yağan yağmurun neden olduğunu söylediler."

Yukarıda verilen haber değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Olay herkesi aynı şekilde etkilemiştir.

B) Yetkili kişiler olaya müdahale etmiştir.

C) Olay birden fazla nedene bağlı olarak ortaya çıkmıştır.

D) Olay sonucunda maddi kayıplar yaşanmıştır.

8. Fatma 6. Sınıfa gitmektedir. Ailesinin maddi durumu kötü olan Fatma okuldan çıkınca bir tekstil atölyesinde çalışmaktadır. Yaşına ve gücüne göre çok ağır gelen bu iş aslında ona hiç uygun değildir. Maddi durumları iyice kötüleşen Fatma, ilerleyen süreçte okulunu bırakıp oldukça ağır bir işte tam gün olarak atölyede çalışmaya başlamıştır. Fakat dersleri iyi olan Fatma okula gitmek istemektedir. Öğretmenleri başarılı bir öğrenci olan Fatma'nın okula devamı için ailesi ile görüşmüş, ancak bir sonuç alamamışlardır.

Buna göre Fatma'nın Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde geçen;

I. Çocuklar ihtiyaçlarına, ilgilerine ve yeteneklerine uygun kalitede bir eğitim görme hakkına sahiptir.

II. Çocuklar olabilecek en iyi sağlık düzeyine kavuşma, tıbbi bakım ve iyileştirme hizmetlerini veren kuruluşlardan yararlanma hakkına sahiptir.

III. Çocuklar yaşlarına ve gelişimlerine uygun olmayan işlerde çalıştırılmama hakkına sahiptir.

haklarından hangileri ihlal edilmiştir?

A) Yalnız II
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

1. Öğretmen Sosyal Bilgiler dersinde aşağıdaki görsellerin yer aldığı konuları işlemiştir.

1

2

3

Buna göre görseller ile derste verilmek istenen kazanımların eşleşmesi hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	1	2	3
A)	Sosyal Bilgiler dersi, millî kültürümüzü oluşturan temel ögeleri ve süreçleri kavramamıza, millet olma bilincimizin gelişmesine katkı sağlar.	Sosyal Bilgiler dersi, yaşadığımız çevrenin coğrafi özelliklerini tanımamızı, insanlar ve doğal çevre arasındaki ilişkileri anlamamızı sağlar.	Sosyal Bilgiler dersi, bilim ve teknolojinin insan hayatı üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini öğrenmemizi sağlar.
B)	Sosyal Bilgiler dersi, yaşadığımız çevrenin coğrafi özelliklerini tanımamızı, insanlar ve doğal çevre arasındaki ilişkileri anlamamızı sağlar.	Sosyal Bilgiler dersi, millî kültürümüzü oluşturan temel ögeleri ve süreçleri kavramamıza, millet olma bilincimizin gelişmesine katkı sağlar.	Sosyal Bilgiler dersi, bilim ve teknolojinin insan hayatı üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini öğrenmemizi sağlar.
C)	Sosyal Bilgiler dersi, bilim ve teknolojinin insan hayatı üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini öğrenmemizi sağlar.	Sosyal Bilgiler dersi, yaşadığımız çevrenin coğrafi özelliklerini tanımamızı, insanlar ve doğal çevre arasındaki ilişkileri anlamamızı sağlar.	Sosyal Bilgiler dersi, millî kültürümüzü oluşturan temel ögeleri ve süreçleri kavramamıza, millet olma bilincimizin gelişmesine katkı sağlar.
D)	Sosyal Bilgiler dersi, millî kültürümüzü oluşturan temel ögeleri ve süreçleri kavramamıza, millet olma bilincimizin gelişmesine katkı sağlar.	Sosyal Bilgiler dersi, bilim ve teknolojinin insan hayatı üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini öğrenmemizi sağlar.	Sosyal Bilgiler dersi, yaşadığımız çevrenin coğrafi özelliklerini tanımamızı, insanlar ve doğal çevre arasındaki ilişkileri anlamamızı sağlar.

2.

Yukarıda öğrencilerin tanımını yaptığı kavramlar hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A) **Hakan:** Olay
Işıl: Çok boyutluluk

B) **Hakan:** Çok boyutluluk
Işıl: Olay

C) **Hakan:** Kurum
Işıl: Çok boyutluluk

D) **Hakan:** Grup
Işıl: Kurum

3. Etkin vatandaş, bir ülkede yaşayıp bu ülkenin kurallarına tam olarak uyan, çevresine karşı örnek olan, devlete karşı sorumluklarını bilen ve yerine getiren kimselere denir.

Buna göre:

I. Vergisini kendi belirlediği miktara göre olarak ödemek

II. Seçim zamanı geldiğinde oy kullanmak

III. Kanunlara uymak

IV. Sorumluluklarının bilinciyle hareket etmek

davranışlarından hangilerini etkin vatandaşların yapması beklenir?

A) I, II ve III B) I, II ve IV C) II, III ve IV D) I, III ve IV

4.

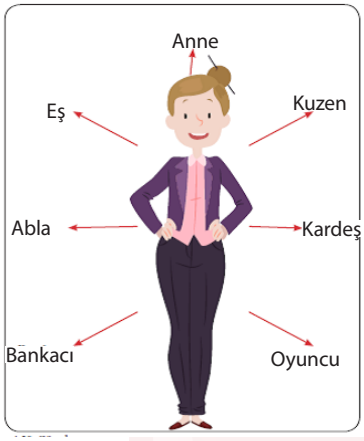

1. Kişi aynı anda birden çok farklı rolleri üstlenebilir.
2. Kişilerin üstlenmiş oldukları rollerin bir kısmı hazır doğuştan getirilmektedir.
3. Üstlenmiş olduğumuz bir kısım roller kişinin kendi isteği ile elde edilmektedir.
4. Kişinin üstlenmiş olduğu rollerden biri diğerlerinden daha önemlidir.

Üstteki görsele bağlı olarak verilen yargılardan doğru olanları hangi seçenekte verilmiştir?

A) 1, 2 ve 3 B) 1, 2 ve 4 C) 2, 3 ve 4 D) 1, 2, 3 ve 4

5.

Rize'de bugün aşırı yağış eğime bağlı olarak gerçekleşen heyelanda 12 katlı, 48 daireli bir site toprak altında kaldı. Daha öncede tedbir amacıyla tahliye edilen alanda, toprak altında kalan otomobillerin çıkarılması için çalışma başlatıldı. Bölgeye gelen yetkililer oluşan maddi hasarı tespit etmeye çalışıyorlar. Ayrıca bölgede incelemelerde bulunan Rize valisi bu olay nedeni ile evlerini kaybedenlerin yaşadıkları mağduriyetin en kısa süre içinde giderileceğini belirtti. Olayda evlerini kaybeden bazı vatandaşlar göz yaşlarına boğulurken, bazıları da "Bununla geçmiş olsun." demekle yetindiler.

Yukarıdaki görselde yer alan habere bakıldığında;

I. Her olayın birden fazla nedeni olabileceği gibi, birden fazla sonucu da olabilir.

II. Olaylar tek bir nedene bağlı olarak ortaya çıkarlar.

III. Olayların nedenlerinden çok sonuçları ön plandadır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II B) I ve III D) II ve III

1.

Sosyal bilgiler dersinde öğrendiklerinizin size ne gibi kazanımları olmuştur?

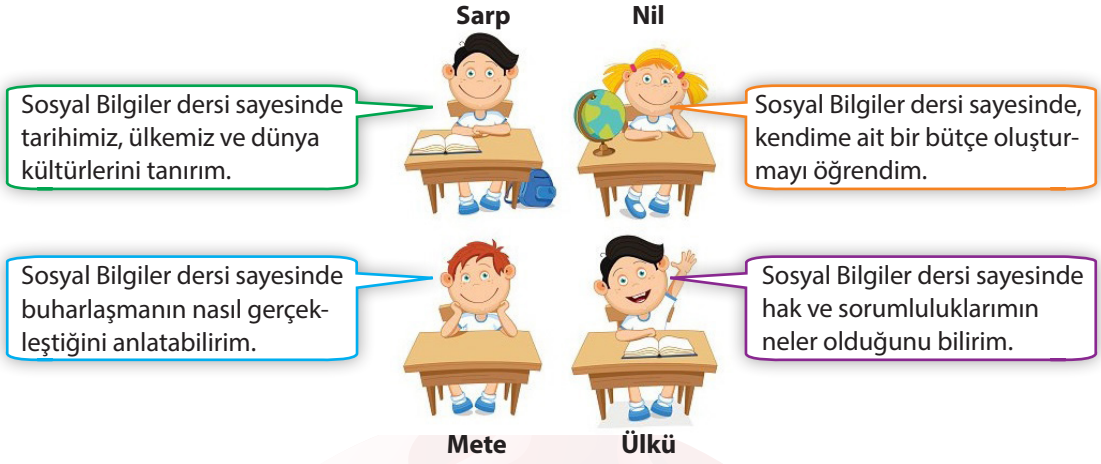

Öğretmenin sorduğu sorulara hangi öğrenciler doğru cevap vermiştir?

A) Sarp, Nil, Mete ve Ülkü B) Nil, Mete ve Ülkü C) Sarp, Nil ve Ülkü D) Sarp, Nil ve Mete

2.

Adım Asya. Atatürk Ortaokulu 5. sınıf öğrencisiyim. Geçen hafta yapılan başkanlık seçimlerinde aday oldum. Daha iyi bir okul için neler yapabileceğimi anlattığım bir konuşma yaptım. Geçen gün teneffüste arkadaşlarım ile oyun oynarken düşüp dizimden yaralanınca okul doktoru tarafından tedavi edildim.

Buna göre Asya bir çocuk olarak;

I. Eğitim görme
II. Düşüncelerini ifade etme
III. Sağlık hizmeti alma
IV. Oyun oynama

haklarından hangilerini kullanmıştır?

A) I, II ve III B) I, III ve IV C) II, III ve IV D) I, II, III ve IV

3. Mustafa Kemal, küçük yaşta devam babasını kaybetti. Ali Rıza Efendi'nin vefatından sonra geçim sıkıntısı çeken Zübeyde Hanım, erkek kardeşi Hüseyin Ağa'nın çalıştığı çiftliğe taşındı. Mustafa köyde dayısının verdiği görevleri yerine getiriyordu. Ancak annesi okula devam etmesinden yanaydı. Bu nedenle Selanik'te bulunan halasının yanında okula devam etmesine karar verildi. Böylece Mustafa Kemal Selanik Mülkiye Rüştiyesine başladı.

Bu bilgilere bakılarak çocuk Mustafa Kemal'in bir süre de olsa hangi hakkından mahrum kaldığı söylenebilir?

A) Sağlık B) Barınma C) Eğitim D) Beslenme

4. Öğretmen Sosyal Bilgiler dersinde öğrencilerine **"Sosyal Bilgiler Dersi Bizlere Neler Katmaktadır?"** konusunu anlatırken onlara aşağıdaki görselleri göstermiştir.

Topkapı Sarayı

1

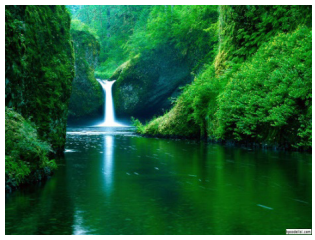

Şelale ve göl

2

Bu ders sonunda öğrencilerin;

I. Tarihini tanımak, tarihî ve kültürel mirasına sahip çıkmak

II. Farklılıklara karşı ön yargılı olmamak

III. Yaşama ve canlılara karşı saygılı olmayı öğrenmek

kazanımlarından hangilerini edinmesi beklenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

5.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI GÖREVLERİ	
KIZILAY	Sel, deprem, yangın gibi doğal felaketlerde zarar gören kişilere yiyecek, giyecek ve barınma yardımı yapar. Afetzedelerin birçok konudaki ihtiyacını giderir.
TEMA	Türkiye tarım alanlarının erozyonla mücadelesine destek sağlar, ormanları korur, yeni ağaçlandırma çalışmalar yapamaya teşvik eder, doğa bilincinin oluşmasına yönelik çalışmalar yapar.
AKUT	Doğa koşullarında meydana gelen kaybolma ve kaza olaylarında, deprem, sel gibi doğal afetlerde ve büyük kazalarda, gönüllü olarak ulaşır; yardım eder; arama ve kurtarma çalışması yapar.

NAR HABER

1. Karabük'te kamp yapmak için gittikleri dağda mahsur kalan 3 üniversite öğrencisi kurtarıldı.
2. Elazığ ve çevresindeki deprem-zede vatandaşların sıcak yemek ihtiyacı karşılandı.
3. "Türkiye Çöl Olmasın" sloganıyla yapılan etkinliğe birçok vatandaş katılım gösterdi.

Haberler ve ilgili oldukları sivil toplum kuruşlarının eşleştirilmesi hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	1	2	3
A)	Kızılay	Tema	Akut
B)	Tema	Kızılay	Akut
C)	Akut	Tema	Kızılay
D)	Akut	Kızılay	Tema